

§ 607

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle SDP:n ryhmäaloitteesta: Helsingin laajennettava myönteisen erityiskohtelun rahoitusta

HEL 2019-009097 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Jape Lovén: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi
Satu Tarula, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37164
satu.tarula(a)hel.fi
Linda Wiksten, arkkitehti, puhelin: 310 37029
linda.wiksten(a)hel.fi
Jouni Heinänen, tiimpäällikkö, puhelin: 310 37257
jouni.heinanan(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta pitää aloitetta myönteisen erityiskohtelun rahoituksen laajentamisesta hyvänä. Myönteisellä erityiskohtelulla tarkoitetaan rahoituksen lisäämistä sellaisille alueille tai ryhmille, jotka ovat vaarassa jäädä huonompaan asemaan. Kaupungin strategiaan on kirjattu tavoitteeksi, että Helsingin alueiden välinen eriytyminen vähenee ja kaupunginosien väliset hyvinvointierot kaventuvat. Kaupunkiympäristölautakunta pitää tärkeänä kokonaisvaltaista kaupunkikehittämistä, johon tulee osoittaa riittävästi resursseja kultakin toimialalta. Koh-

dentamalla myönteisen erityiskohtelun rahoitusta jo tunnistettuihin kaupunki uudistuskohteisiin voitaisiin saada laajaa vaikuttavuutta näiden alueiden kehittämisessä, sekä luotua uskottavuutta jo aloitettujen projektien eteenpäin viemiseksi.

Kaupunkiympäristön toimiala on tunnistanut vuonna 2018 yhdessä kaupunginkanslian kanssa Helsingissä kaupunki uudistusalueita, joiden kehittämiseen tulee erityisesti panostaa tulevina vuosina. Alueet ovat Mellunkylä, Malmi sekä Kannelmäki-Malminkartano. Lisäksi Meri-Rastila ja Jakomäki vaativat edelleen huomiota. Kaupunki uudistusalueet ovat Yleiskaavan (2016) toteuttamisohjelman täydennysrakentamisen painopistealueita.

Kaupunki uudistusalueilla on tavoitteena aikaansaada vastaavaa positiivista kehityskierrettä kuin Myllypurossa on onnistuttu luomaan. Tämä vaatii määrätietoista ja pitkäjänteistä kehitystyötä. On arvioitu, että uudistusprosessi saattaa kestää 15–20 vuotta, ja vaatia arviolta noin 30 % lisäystä rakennuskannassa. Kaupunki uudistusalueet ja yleiskaavan toteuttamisohjelman alueet antavat hyvän alustan sille, miten tulevaisuuden investointeja ja erityiskohtelun rahoitusta tulisi kohdistaa.

Aloitteessa oli ehdotettu rahoituksen laajentamisen pilotiksi kirjasto- ja nuorisopalveluja. Kaupunki uudistusalueille on perusteltua kohdentaa toimenpiteitä jo ennen kuin rakennettu ympäristö lähtee hitaasti muuttamaan alueen kehittämisen myötä. Ennakoivan rahoituksen kohdistaminen julkisten tilojen parantamiseen olisi erittäin tärkeää. Tällä välitetään viestiä uudesta tulevaisuudesta nopeammalla aikataululla vastapainona sille, että pitkän tähtäimen kaavoitus ja toteuttaminen kestävät pidempään.

Osallistuvan budjetoinnin yhteydessä asukkaat ovat saaneet äänestää toiveitaan yhtä kanavaa pitkin. Osallistuvaa budjetointia on jatkossa tarve kehittää suuntaan, jossa voitaisiin varmistaa investointien kohdistuminen myös alueille, jotka ovat vaarassa jäädä huonompaan asemaan. Nyt hankkeet kohdistuivat korostuneesti esimerkiksi läntisen suurpiirin eteläosiin, eikä pohjoiseen ei tullut mitään.

Asukasvuorovaikutusta toteutetaan osana jokaista kaavaprosessia. Eri-tyisen tärkeää olisi täydennysrakentamisalueiden kaavoituksen vuorovaikutuksessa tunnistettujen parannusehdotusten toteuttaminen etupainotteisesti tai vähintäänkin samanaikaisesti rakentamisen kanssa. Tämä helpottaisi kaavojen valmistelua ja hyväksyttävyyttä. Tyypillisiä kaavoitusprosesseissa esille tulevia parannustarpeita ovat esimerkiksi julkiset palvelut, virkistysreitit, puistot ja virkistysalueet sekä julkisen kaupunkitilan laatu. Etenkin nuorten osalta olisi tärkeää, että saatavilla olisi matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia sekä viihtyisiä ja tur-

vallisia kohtaamispaikkoja julkisessa tilassa ilman sitoutumista säännölliseen seuratoimintaan. Kirjasto- ja nuorisopalvelujen kehittämistoimet ovat erittäin tärkeitä, mutta lisäksi tarvitaan lukuisia muita kehittämistoimia liittyen alueiden julkisen tilan laatuun, toiminnallisuuteen, viihtyisyyteen sekä koettuun turvallisuuteen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma ja 7 muuta valtuutettua ovat tehneet 28.8.2019 seuraavan valtuustoaloitteen:

SDP:n ryhmäaloite: Helsingin laajennettava myönteisen erityiskohtelun rahoitusta

Alueellinen eriytyminen on Helsingin suurimpia haasteita. Kaupungin strategiaan on kirjattu tavoitteeksi, että Helsingin alueiden välinen eriytyminen vähenee ja kaupunginosien väliset hyvinvointierot kaventuvat. Valitettavasti tilastot kuitenkin osoittavat, ettei tässä tavoitteessa ole onnistuttu vaan alueelliset erot ovat kasvaneet Helsingissä.

Yksi tehokas keino eriarvoisuuden vähentämiseksi on kouluissa käytetty myönteisen erityiskohtelun rahoitus, jonka käyttöä on laajennettu myös varhaiskasvatukseen. VATT:n tutkimuksen mukaan myönteisen erityiskohtelun rahoitus on ollut edullinen ja tehokas tapa estää syrjäytymistä. Tutkimus osoittaa, että lisärahoitusta saavien koulujen oppilaiden todennäköisyys jatkaa opintoja heti peruskoulun jälkeen on lisääntynyt merkittävästi.

Myönteisen erityiskohtelun rahoitusta laajentamalla voitaisiin tukea heikommassa sosiaalisessa asemassa olevien alueiden kulttuurin ja vapaa-ajan palveluja sekä aluekehitystä laajemminkin.

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että Helsinki laajentaa myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kattamaan laajasti kaupungin eri palvelut sekä alueiden kehittämisen. Kaupungin talousarviota laadittaessa sekä palveluja että investointeja suunniteltaessa otetaan huomioon alueen koulutustaso, tulotaso, työllisyysaste ja vieraskielisten määrä. SDP:n valtuustoryhmä esittää, että kirjastoja nuorisopalvelut toimivat myönteisen erityiskohtelun rahoituksen laajentamisen pilottina ja että kokeilu aloitettaisiin jo vuonna 2020.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupungin hallitukselle 6.12.2019 mennessä.

26.11.2019

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi
Satu Tarula, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37164
satu.tarula(a)hel.fi
Linda Wiksten, arkkitehti, puhelin: 310 37029
linda.wiksten(a)hel.fi
Jouni Heinänen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37257
jouni.heinanan(a)hel.fi

Liitteet

1 SDP:n ryhmäaloite: Helsingin laajennettava myönteisen erityiskohtelun rahoitusta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano